

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud.Al.Roșca)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.D.Stănilă, D.Corolevschi, O.Mironov)

DECIZIE

04 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Sandin Andriana, reprezentată de avocatul Polivenco Victor,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Credit Market” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Andrianei Sandin cu privire la încasarea datoriei, împotriva încheierii din 01 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a ț ă:

La 20 decembrie 2019 OCN „Credit Market” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Andrianei Sandin cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea din 26 martie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central s-a admis acțiunea. S-a încasat de la Sandin Andriana în beneficiul OCN „Credit Market” SRL datoria în sumă de 5000 de lei, dobânda aferentă în sumă de 2 514 de lei și penalitatea în sumă de 12 767 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea din 26 martie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, la data de 24 iulie 2020, Sandin Andriana, reprezentată de avocatul Polivenco Victor a declarat apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri. Totodată, a solicitat și repunerea apelului în termenul de atac.

Prin încheierea din 01 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit, ca tardiv, cererea de apel declarată de Sandin Andriana, reprezentată de avocatul Polivenco Victor împotriva hotărârii din 26 martie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

La 06 octombrie 2020 Sandin Andriana, reprezentată de avocatul Polivenco Victor a declarat recurs împotriva încheierii din 01 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii recurate, admiterea cererii de repunere în termen a apelului și restituirea cauzei în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece concluzia instanței de apel este neîntemeiată, fiind apreciate

eronat circumstanțele cauzei și neglijate motivele invocate de către ea în vederea repunerii în termenul de declarare a apelului.

A mai invocat recurența că instanța de apel nu a reținut că motivul de nedepunere în termen a cererii de apel a fost faptul instituirii stării de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova și a fost în imposibilitate de a beneficia de asistență juridică.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, recursul declarat la 06 octombrie 2020 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură or să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (1-3) din Codul de procedură civilă prevede că, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara

termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, din actele dosarului rezultă că dispozitivul hotărârii Judecătorei Bălți, sediul Central, a fost pronunțat la 26 martie 2020.

Prin Hotărârea Parlamentului privind declararea stării de urgență nr. 55 din 17 martie 2020, a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie –15 mai 2020.

În conformitate cu pct.8 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii nr. 1 din 18 martie 2020 au fost stabilite măsuri specifice în domeniul justiției pe perioada instituirii stării de urgență, conform anexei.

Astfel, potrivit pct.1al Anexei la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova s-a dispus că, pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

Deci, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 16 mai 2020, reieșind din faptul că hotărârea primei instanțe a fost pronunțată în perioada declarării stării de urgență pe întreg teritoriul al Republicii Moldova 17 martie 2020-15 mai 2020, respectiv ultima zi de declarare a apelului fiind 15 iunie 2020.

Or, apelul a fost depus abia la data de 24 iulie 2020, de către Sandin Andriana, reprezentată de avocatul Polivenco Victor, fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului de declarare.

Colegiul notează că în conformitate cu art. 116 alin.(1), (3) Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Or, în cererea de repunere în termen, apelanta a motivat omiterea termenului de contestare a hotărârii instanței de fond prin faptul că, ulterior datei de 15.05.2020 a fost instituită starea de urgență în medicină prin hotărârea Comisiei naționale extraordinare pentru sănătate publică nr.11 din 15.05.2020, fiind instituite restricții în privința transportului și liberii circulații a persoanelor, însă Colegiul civil menționează că potrivit pct.8 al aceleiași hotărâri s-a interzis până la data de 30 iunie 2020 aflarea persoanelor în vârstă de peste 63 ani, în afara domiciliului și în spațiile publice fără necesitate stringentă, cu posibilitatea de prelungire a termenului de interdicție în funcție de situația epidemiologică. Potrivit buletinului de identitate (f.d.11), se atestă că Sandin Andriana nu face parte din categoria persoanelor cu vârstă de peste 63 ani.

Astfel, instanța de apel justificat a menționat că circumstanțele invocate de către Sandin Andriana nu pot constitui temei de repunere în termenul de declare a apelului în conformitate cu art. 116 din Codul de procedură civilă și nu justifică omiterea termenului de îndeplinire a actului de procedură.

Prin prisma prevederilor art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Or, respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea asigurării bunei funcționări a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în cazul în care partea înaintează o cerință de repunere în termen, justificată obiectiv și probată prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și 362 din Codul de procedură civilă, prin care va dovedi că omiterea termenului a fost cauzată de motive întemeiate.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înscrise în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Sandin Andriana, reprezentată de avocatul Polivenco Victor și de a menține încheierea din 01 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Sandin Andriana, reprezentată de avocatul Polivenco Victor.

Se menține încheierea din 01 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de

Creditare Nebancară „Credit Market” Societate cu Răspundere Limitată
împotriva Andrianei Sandin cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru